

Motion till riksdagen

1987/88:Jo856

av Alf Svensson (c)

om arealbidrag för att bevara ängs- och hagmarker

Med dagens brukningsmetoder och med den lönsamhet som råder i jordbruket har många ängar och hagmarker förbuskats och är på väg att omvandlas till skog. Ängar och hagar är inte särskilt produktiva med dagens mått mätt och saknar därför plats i det moderna jordbruket. Enligt skötsellagen skall mark som inte brukats på tre år planteras igen med skog. Då förändras livsbetingelserna för både fauna och flora. Delar av odlingslandskapet försvinner.

Kulturlandskapet är en livsmiljö för många växter och djur. Många växtarter som är hotade har sin hemvist i ängen och hagen. Regeringen har vidtagit vissa åtgärder för att bevara en del lokaler för dessa växter och djur.

Naturvårdsverkets verksamhet avseende naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet har under åren 1986 och 1987 gått ut på att verket träffat avtal med brukare av kända naturvårdsobjekt. I propositionen föreslås att den verksamheten fortsätter. Anslaget ökar för detta riktade stöd till jordbruksföretagen för att bevara ett urval av värdefulla ängs- och hagmarker.

Kristdemokraterna anser att åtgärden är bra. Utan större kostnader skulle betydligt större arealer kunna bevaras om ett generellt stödssystem infördes för att bevara största möjliga del av kulturlandskapet. Beteshagen är en betydelsefull del av det odlingslandskap svensken vill slå vakt om. Kds föreslår därför att ett generellt arealbidrag införs till de lantbrukare, ofta småbrukare, som vill vårda kulturlandskapet och bevara den ursprungliga hagmarken. För att kulturlandskapets hagmarker skall kunna bibehållas i många trakter krävs att politiken i stort utformas så att det är möjligt för människor att bo och livnära sig i glesbygden. Småbrukets betydelse för att bibehålla kulturlandskapet har underskattats.

Ett speciellt arealbidrag för hagmark som hålls öppen och betas bör därför utformas så att det i princip blir större per arealenhet för mindre brukningsenheter än större. Ett villkor för arealbidraget bör vara att kvävegödsling och kemiska bekämpningsmedel inte används, eftersom de förändrar förutsättningarna för växterna och slår ut många arter. Förslagsvis bör följande ersättning utgå: brukare med en sammanlagd areal av åker, hagmark och skog på högst 25 ha skall få ett speciellt arealbidrag på 1 000 kr./ha hagmark som hålls öppen, brukare med en sammanlagd areal om 25-50 ha skall få 800 kr./ha hagmark som hålls öppen samt brukare med större totalareal skall erhålla ett bidrag på 600 kr./ha hagmark som hålls öppen.

Hemställan

Mot. 1987/88
Jo856

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om ett generellt arealbidrag till ängs- och hagmarker i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 19 januari 1988

Alf Svensson (c)